

NOVIOPOSTA

In dit nummer

Piraten

Nederland gebruikt,
maar dan anders

Loketmachine

Piraterij is van alle tijden. Anton Luyendijk schrijft in dit nummer over de kapers in de wateren rond de Maagdeneilanden. Deze liggen in de Caribische Zee.

Redactie:

J. Mulder

J. Spijkerman

J.M.A.G. Stroom

Fotografie:

W.A. v.d. Wagt

Basis ontwerp:

L. Thijsen

Illustraties:

W. Resink

Expeditie:

F. Piers

Tolhuis 35-17

6537 NN Nijmegen

Tel. 024-3444208

Nederland gebruikt, maar dan anders. Meer daarover in het artikel van Jan Kluft.

Afbeelding achterzijde onderhoudskaart behorend bij het artikel "De loketmachine op het Stationsplein"

NEDERLAND GEBRUIKT: ZO KAN HET OOK!

Wie de literatuur erop naslaat, ziet dat de Posterijen vanaf de eerste ongetande zegels in 1852 voortdurend op zoek zijn geweest naar verbetering van de dienstverlening. Steeds probeerde de Post een ander stempel, een nieuwe (rol)tanding, een ander type of een nieuwe druktechniek. Door het aanbieden van nieuwe diensten ontstond de behoefte aan nieuwe zegels: telegram, luchtpost, brandkast en internering. Veel postzegels uit deze periode zijn daarom in een reeks van variëteiten te vinden.

Een verzamelaar kan al die variëteiten natuurlijk negeren en gewoon stellen: ik heb vakje x gevuld en daarmee is de kous af. Deze verzamelaar doet zich naar mijn mening ernstig tekort. Voor de ware filatelist die bereid is er tijd in te investeren, zijn al die typen, stempels en tandingen een waar feest. Waar u stopt kunt u zelf bepalen. Zo heb ik een voorkeur voor verschillen die met het blote oog waarneembaar zijn. Een loupe of microscope gebruik ik pas als het echt niet anders kan. Plaatfouten zijn aan mij (nog) niet besteed.

Bovenstaande periode eindigt vrij abrupt in 1934. Na dit jaar verschijnen postzegels slechts in één tanding en die worden alle afgestempeld met het typenraiderstempel. Ook zien we geen opdrukken meer en worden er geen nieuwe diensten aangeboden.

Als veilingmeester van de Posthoorn kreeg in de laatste jaren honderden collecties "gebruikt" onder ogen, waarvan de meeste er onnodig treurig uitzagen. Als voorbeeld laat ik u

Afbeelding 1

de cijferserie van 1876 zien, die ik voor dit artikel uit zo'n verzameling heb gehaald (afbeelding 1).

De verzamelaar van deze serie was zich van geen kwaad bewust. De zegels zaten toch keurig in volgorde in de juiste vakjes en alle tandjes zaten er toch aan! En toch wil ik deze serie zo echt niet in mijn verzameling hebben.

De voornaamste reden betreft de afstempeling

De ½ cent heeft een vlekkelig stempel, waaruit 14 nov. valt af te lezen. Van de 1 cent zien wij alleen de letter G.

De 2 cent heeft een redelijk leesbare datum, maar welke plaats?

Alleen de 2 ½ cent draagt een mooi puntstempel 82 van Nijmegen.

Met duidelijke stempels ziet de serie er al veel leuker uit (afbeelding 2).

Maar ook na deze verbetering ben ik nog niet tevreden. Ik zie vier verschillende stempeltypen in een serie van eveneens vier zegels. De volgende slag is dus om de hele serie in een stempeltype te zoeken, bijvoorbeeld puntstempels (afbeelding 3).

Al veel beter, maar puntstempels op zegel hebben het nadeel dat de plaatsnaam niet direct leesbaar is en dat de datum ontbreekt. Een volgende verandering is de hele serie in kleinrondstempels (afbeelding 4).

Nu hebben wij goed leesbare data en stempels van één type van vier grote postkantoren. Postkantoren zijn aan hun stempel herkenbaar omdat het uurkarakter overdag een uur, 's avonds twee uur en 's nachts zes uur verschilt.

Afbeelding 2

Tweeletterstempel Zwijndrecht van 24 februari 1880

Kleinrond stempel Harderwijk van 30 juni 1894

Grootrondstempel Rotterdam van 14 september 1898

Kleinrondstempel Haarlem van 7 maart 1894

Willen wij onze serie wat zeldzamer maken, dan kunnen wij zoeken naar kleinrondstempels van de kleinere hulpkantoren. Hierbij moet u er wel rekening mee houden dat, anders dan voor de bovenstaande stempels, de verkoper een prijs kan vragen voor de zeldzaamheid (afbeelding 5).

Afbeelding 3

Puntstempel 62 (Hoorn)

Puntstempel 8 (Arnhem)

Puntstempel 95 (Schiedam)

Puntstempel 82 (Nijmegen)

Voor wat betreft de afstempeling kunt u bij deze serie verder op zoek gaan naar een hele reeks van stem-pels: langstempels, tweelet-terstempels, francotakjestempels, grootrond etc.

Keuze maken

Als u verzamelt in een voor-drukalbum komt u voor een keus te staan als U de serie in bv. drie leuke stempeltypen hebt. Bij de slechts uit vier zegels bestaande cijferserie zult u moeten kiezen. Of één stempeltype op het voordrukblad of een blanco blad toevoegen waarop u de vakjes voor meer series intekent.

Bij de grotere series heb ik dit een-voudig opgelost. Ik heb een extra album in de veiling gekocht, de bladen voor de grote series eruit ge-haald en toegevoegd aan mijn oor-spronkelijke album. Van de Bont-kraag heb ik nu vier bladen voor kleinrond-, grootrond- en het ty-penraderstempel in korte en lange balk.

Veel stempels kunt u verkrijgen door boeken met doubletten na te zoeken en in stuiverboeken te speu-ren. De kans dat u een vol stempel te-genkomt is kleiner dan 1 op 100, maar de beloning is des te groter.

Jan Kluit, Koog aan de Zaan, oktober 2007

Overgenomen uit "De Hoornblazer"

Afbeelding 4

Nijmegen 23 november 1880

Harderwijk 30 juni 1894

Utrecht 21 november 1880

Haarlem 7 maart 1894

Voor mij is het een extra attractie dat een serie, ook al zit hij compleet en in één stempeltype op het blad, nooit klaar is. Bijna altijd kom ik weer een stempel tegen met een duidelijker af-druk, een beter gecentreerd stempel of een stempel van een kleinere plaats. Dit maakt deze wijze van ver-zamelen zo leuk.

Ik ben mij ervan bewust dat deze wijze van stempelverzamelen af-wijkt van gebruikelijk. Meestal worden stempels alfabetisch ver-zameld: van Aalten tot Zwijndrecht.

De eerste grote halfjaarlijkse veiling van het nieuwe "veilingteam Jo-choms/Cremers" was een succes. Was u er niet bij? Dan heeft u on-getwijfeld kansen gemist. Maar op 7 november 2009 is er weer een grote veiling.

Inzenden: dat kan op 2 manieren: op papier (uw lijst dient dan uiterlijk op 1 september bij de veilingmeester te zijn), of digitaal: dan heeft u de tijd tot 2 oktober. Een inzendinglijst is te downloaden, via de homepage van Novio-post, of aan te vragen bij rinie.jochoms@hetnet.nl.

Omdat er weer een groot aanbod van kavels wordt verwacht, is het verstandig tevoren de veiling-catalogus te raadplegen. Deze is (met een filatelistisch gefrankeerde brief) aan te vragen bij de Com-missie Veilingen, maar kan ook via de homepage van Novio-post ge-download worden.

Kijken: dat kan op de ledenavond van 6 november, en op de veiling-dag van 10.30 tot 12.00 uur.

Bieden: de veiling begint zaterdag om 13.30. U kunt natuurlijk ook schriftelijk bieden. Veel succes !

Afbeelding 5

St. Annaparochie 6 december 1884

Oud Vosmeer 30 december 1893

Oostwolde (Scheemda) 1 **Oktober** 1894

Zorgvlied 18 november 1879